JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. **Zaturdag 23 Julij.** **N°. 58.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, *die deze zullen zien of hooren lezen*, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij heeft goedgevonden en verstaan:

In te trekken artikel 9 en de tweede alinea van artikel 31 van het reglement voor de kommissie, belast met het beheer der begraafplaatsen voor lijken van europeanen en daarmede gelijkstaande personen te Soerabaya, zoomede voor den opziener der begraafplaatsen (staatsblad 1852 no. 72), luidende:

(Art. 9). Op de oude begraafplaats mogen alleen nog ter aarde worden besteld de lijken van zoodanige personen die aldaar grafkelders in wettig eigendom bezitten, welke nog benuttigd kunnen worden, met in achtname van het dienaangaande bepaalde bij het tweede gedeelte van art. 31 van dit reglement.

(Alinea 2 van art 31). Op de oude begraafplaats kunnen, in verband met artikel 9 van dit reglement, de lijken, op de wijze, zoo als zulks vóór het bestaan dezer kommissie heeft plaats gehad, worden bijgezet; met uitdrukkelijke bepaling, dat de grafkelders zoodanig gedigt moeten zijn, dat zich daaruit niet de geringste hoeveelheid bedorven lucht verspreiden kan; op poene van, bij het niet stiptelijk, ten genoege der kommissie, opvolgen dezer bepaling, ontzegging van verder gebruik van zoodanigen grafkelder te mogen maken.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze te Soerabaya worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javasche courant en in het staatsblad van Nederlandsch-Indie.

Gegeven te Tagal, den 18den Julij 1853.

(Staatsblad No. 61.)

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

~~Bij 's Konings besluit van den 19den Mei 1853 no. 33~~, is de schout-by-nacht *E. G. van der Plaat*, kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en inpecteur der marine aldaar, met ingang van den eersten Julij jl., bevorderd tot vice-admiraal.

Bij 's Konings besluit van den 24sten Mei 1853 no. 66, is de gezworen rooimeester en landmeter te Soerakarta, *J. Flikkenschild*, alsnog benoemd tot ridder der militaire Willems-orde 4de klasse, ter zake van de door hem, tijdens den oorlog op Java, en wel op den 15den November 1825, als 1sten luitenant der Solosche schutterij, bewezene diensten.

Benoemingen.

Civiel Departement.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der kultures, de ambtenaar der tweede klasse *J. F. Haase*.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Direkteur der Kultures

BIJ HET PERSONEEL DER INDIGO-KULTUUR

ZIJN OVERGEPLAATST:

De opziener der eerste klasse *H. B. Wiggers*, uit de residentie Banjoemaas naar Bagelen.

De opziener der eerste klasse *B. H. Outhoof*, uit de residentie Bagelen naar Banjoemaas.

Advertentien.

Vertrek van de Landmail gedurende het Jaar 1853.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat het vertrek der stoomschepen, bestemd voor den overvoer der brievenmalen van Batavia, via Muntok en Riouw, naar Singapore, gedurende 1853, zal plaats hebben als:

In	de maand	Julij		op			26	van	die	maand
»	»	»	Augustus	»	9	en	24	»	»	»
»	»	»	September	»	8	»	25	»	»	»
»	»	»	October	»	10	»	26	»	»	»
»	»	»	November	»	9	»	26	»	»	»
»	»	»	December	»	11	»	27	»	»	»

terwijl die schepen de terugreis van Singapore zullen aannemen binnen 24 uren na de aankomst aldaar van het van Ceylon verwacht wordend pakketschip der Peninsular and Oriental Steam Navigation Company, zonder de aankomst af te wachten van het stoomschip van Hongkong.

De brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden:

a. voor zoo veel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz., daags vóór het vertrek der stoomschepen naar Singapore, 's namiddags ten 1 ure.

b. voor zoo veel aangaat de brieven voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen voor dat vertrek, op denzelfden tijd.

BATAVIA, 22 *April* 1853.

De Directeur voornoemd,
DE VEER.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op eenen nader te bepalen dag, door den resident van Batavia, in het lokaal der Beurs, in het openbaar zullen worden verkocht: $79^{2}/_{22}$ realen stofgoed, afkomstig van Borneo; zullende de betaling geschieden in recepissen, en overigens op het gewoon crediet van drie maanden, terwijl het goud dadelijk, staande de veiling, aan de respective koopers zal worden afgeleverd.

De resident van Banjoemaas maakt bekend, dat op Zaturdag 13 Augustus a. s. des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore, eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van de in de residentie Bagalen en Banjoemaas benoodigde indigokisten in 1854, 1855 en 1856.

Vendutien.

Op Maandag 25 Julij, voor het [illegible] door *John Pryce & Co.*, van de machinerien, breeder vermeld in de Java-Bode van 29 Junij en 2 Julij, alhier aangebragt met het [illegible] schip *de Vrienden*, kapt. ~~*Tydeman.*~~

Op Dingsdag 25 Julij, Door den Makelaar *E. S. Voute*, voor een huis in den Gang Patjanongan, wegens vertrek, zonder reserve, van diverse meubelen, paarden, wagens, enz.

Bijgebragte goederen worden aangenomen.

En

Voor de pakhuizen van de heeren *W. Anderson, Tolson & Co.*: à 4 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*, van eene groote partij beschadigde lijnwaden, garens, bladkoper, koperen spijkers en aardewerk.

Op Woensdag 27 Julij, voor het commissiehuis van *John Pryce en Co.*, van diverse negotiegoederen.

En

Tegen 4 pCt. vendusalaris, van beschadigde lijnwaden en andere goederen.

En ten 11 *ure precies*, het ned. barkschip *De Vrienden*, met deszelfs masten, stengen, raas, staand en loopend want, zeilen, ankers, kettingen enz., zoo als hetzelve thans is liggende op de reede van Batavia, en verder eenige scheepsprovisien, een tijdmeter, een kijker, enz., enz.

Op Donderdag 28 Julij voor het locaal der weeskamer, voor rekening van verschillende boedels, van meubilaire goederen, enz.

En precies ten 11 *ure*, een erf. bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, breeder omschreven in de javasche courant van den 16 Julij jl. no. 57.

En

Voor het commissiehuis van gebroeders *Roselje & Co.*, tegen 4 pCt. vendusalaris, van aarde- en glaswerk, ijzerwaren en eene partij diverse beschadigde lijnwaden.

Op Vrijdag 29 Julij uithoofde van vertrek, ten huize van den heer *L. C. F. Blavet*, op Noordwijk, door gebroeders *Roselje & Co.*, van rijtuigen, goed gedresseerde wagenpaarden, waaronder een span makassaren; meubilaire goederen, enz.

En

Tegen 4 pCt. vendusalaris. voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*, van diverse negotiegoederen, lijnwaden, losse brillanten, diamanten, goudwerken, enz.

Op Zaturdag 30 Julij des morgens ten 10 ure, in het locaal der Beurs, ten verzoeke van mr. *F. L. van Romunde* qq den luitenant titulair der chinezen *Ong Boenhian*, alhier, en ten laste van den chinees *I-ap Goanseeng*, van $\frac{1}{3}$ aandeel in een erf, bebouwd met 4 afzonderlijke negotiehuizen en een pakhuis, binnen deze stad, Groote Rivier (oost), zijnde belend:

Ten noorden heerenweg Kerkstraat (noord(.
» zuiden idem idem (zuid).
» oosten langs het Stadhuisplein en
» westen langs de Groote Rivier.

Wordende dit perceel ingezet voor eene som van *f* 28,000 recepissen.

COMMISSIEHUIS MEESTER-CORNELIS.

Vendutie Donderdag 28 Julij; zie advertentie no. 557.

VENDUTIE TE MEESTER-CORNELIS.

Uithoofde van vertrek, op een nader te bepalen dag, ten huize van den hoogedelgestrengen heer luitenant-kolonel *Le Bron de Vexela*. Zie advertentie No. 544.

Aangekomen Vreemdelingen.

Tot en met den 21 *Julij* 1853.

Hotel Willem II. Baart de la Faille, van Tjanjoer. — G. Scheepers, van Onrust. — de Rochemont, van Buitenzorg. — E. H. de Desponts Sonator, van Frankrijk.

Rotterdamsch Hotel. O. Marshall, van Samarang. — W. J. Klein, van de reede. — H. L. Vernhout, van idem. — kapt. Storij, van Samrang. — P. Roodzant, van de reede.

Marine Hotel. H. Uhlenbeck en familie, van Soerabaya. — L. J. Ferwerda en echtgenoot, van idem. — G. F. G. Gobius, van Sambas- — M. O. de Kanter, van de reede. — J. G. Arend, van idem.

Hotel der Nederlanden. A. B. van Leeuwen, van Soerabaya. — J. J. Kroll, van Cheribon.

BATAVIA.

Wij vernemen van goederhand dat het gouvernement steeds genegen blijft concessien te verleenen tot het graven van steenkolen.

Naar aanleiding daarvan heeft den heer *D. J. van den Dungen Gronovius*, gepensioneerd ambtenaar, zich tot het gouvernement gewend om eene concessie tot het graven van steenkolen te bekomen aan de rivier Mahakkam in het rijk van Kottie. ~~op de Oostkust van Borneo.~~ De daarop ontvangen gouvernements beschikking kan als zeer gunstig beschouwd worden. De heer *G.*, die door een 39jarig verblijf in Indie en de vele togten, die hij in verschillende gedeelten van hetzelve heeft gemaakt, met de meeste volkstammen in aanraking is gekomen, is daardoor met de hulpbronnen bekend geworden, die de verschillende landen van Indie in zich bevatten en tot eene veel belovende uitkomst moeten leiden zoo deze krachtdadig worden ontgonnen, en om daartoe te kunnen geraken, tracht hij aandeelhouders te bekomen.

De gunstige ligging der plaats waar de steenkolen voorhanden zijn, gelegen aan eene zeer breede en diepe voor schepen bevaarbare rivier met 3 vadems diepte bij laag water, het aanwezen aldaar van talrijke steenkolenlagen, die bewezen zijn van zeer goede hoedanigheid te zijn, geven het ruimste vooruitzigt op eene gunstige slaging dezer onderneming. Onze beste wenschen in het belang van nijverheid en stoomdienst doen ons de hoop koesteren, dat aan 's konings bepalingen ten aanzien van mijnontginningen ten spoedigste zal worden voldaan.

Het behoeft wijders geen betoog, dat daar waar mijnen ontgonnen worden, zoodanige plaatsen zeer spoedig in welvaart toenemen, waartoe het landschap Kottie van zelve zoo veel gelegenheid aanbiedt, zoowel door de gunstige ligging als door het aanwezen van allerlei deugdzame houtsoorten, ook voor den scheepsbouw, was, rotting, gutha percha, ijzererts, dammer, enz. zoo dat ook in dit opzigt deze onderneming aan den handel een groot voordeel zal aanbrengen, en wij haar om die reden niet genoeg kunnen toejuichen.

DE TIRAN VAN MINNIGISSENGEN. (*vervolg.*)

De Baron bromde tusschen zijne tanden: »wij moeten wel buigen voor de geldzakken van dien ellendigen snijder!'' De eerste minister tikte op zijne snuifdoos en peinsde diepzinnig. Eindelijk kwam hij op een' inval:

— Dan zult gij toch de kragen en opslagen naar onze kleur veranderen?'' vroeg hij.

— O ja wel.'' zei baas Hubert. en hij stak zijne hand uit naar den Baron om den koop onder handslag te sluiten. De laatste ergerde zich diep over deze gemeenzaamheid, hoewel hij het in de tegenwoordige omstandigheden beter vond zijne gramschap te ontveinzen; en in eene edele zegepraal over zijne trotschheid drukte hij vriendelijk de toegereikte hand van den onafhankelijken kleermaker.

— Ach!'' dacht Rrobrecht, toen hij heenging om den Vorst te gemoet te gaan; »als ik Zijne Hoogheid maar kon overhalen om een soort van belasting op de inkomsten of eigendommen te leggen. dan zouden wij dien [illegible] dezer geldwolven wel vernederen.''

Terwijl hij onder de accacias voortging, bemerkte [illegible] dat de Vorst niet alleen was. Hij was te[illegible] te bescheiden hoveling, om een *tête-à-tête* te [illegible] en hij begaf zich naar elders, waar dringende [illegible] hem riepen. De Vorst, namelijk, wandelde langzaam op en neder in de acacialanen met Albertina, de schoone dochter van den kleermaker.

—

Vroeg op den morgen van den dag, bestemd voor de komst van hunnen bezoeker. bood de Baron von Rrobrecht, prachtig aangekleed en schitterend door den glans van al zijne ridderorden, den Vorst een digt beschreven perkament ter onderteekening aan; het was de vorstelijke toestemming tot den verkoop eener pachthoeve.

— Ik moet bekennen, dat ik krachtige middelen aanwend,'' zeide de Baron, »maar onze buitengewone toestand vereischt ze ook; op deze wijze zullen wij in staat zijn uwen doorluchtigen neef met alle pracht en staatsie te ontvangen.''

De Vorst onderteekende zonder te lezen.

Ongeveer te elf uren voor den middag verscheen Rrobrecht op nieuw, om te berigten, dat eenige boeren een ruiter van een zeer aanzienlijk voorkomen. maar die ongetwijfeld incognito reisde, eene herberg te Teebruggen aan de grenzen hadden zien binnengaan — omstreeks een halve mijl van de hoofdstad — nadat hij eerst naar den weg naar Minnigissengen had gevraagd.

De Vorst besteeg zijn rijpaard, en reed uit om zijnen gast te gemoet te gaan, vergezeld door Rrobrecht, de soldaten en een corps muziekanten. Om de waarheid te zeggen. het deed Zijne Doorluchtige Hoogheid veel pleizier eens onder eenig voorwendsel voor een korten tijd van huis te gaan; want gedurende de drie laatste dagen was in het paleis alles op zijn »elf en dertigst'' gegaan. Zijn eigen lijfknecht was door den Baron in een soort van Groot-Kamerheer veranderd geworden. Een verschrikkelijk geraas had het paleis ondragelijk gemaakt. Al de oude staatsiekamers waren van de nieuwe meubelen voorzien geworden, die de bijzondere vertrekken slechts sober versierden,

Toen zij de grenzen naderden, zagen zij een dikke wolk van stof op een kleinen afstand. Rrobrecht schaarde de troepen in twee gelederen, en de muziekanten begonnen hunne instrumenten te stemmen. De Vorst was een liefhebber, en van de zeventig man. waaruit zijne armee bestond, waren er vijf en veertig muziekanten. Binnen weinige oogenblikken kwam de stofwolk naderbij; Rrobrecht gaf het signaal, en het corps begon Spontini's *marche triomphale* te spelen.

Toen kwam er uit de wolk een paard te voorschijn, bedekt met schuim. Er zat iemand op, juist gekleed zoo als een boer zich verbeelden moet dat een edelman er uit ziet. Zijne kleeding was ultranieuwerwetsch en sierlijk, bestaande gedeeltelijk uit het kostuum van een Duitsch student, en gedeeltelijk uit dat van een Parijschen *petit-maître*.

NEDERLAND.

Uitslag der Herstemmingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

AMSTERDAM. Gekozen prof. *J. Bosscha*, *H. Stolte* en *J. C. Baud*.

ASSEN. Gekozen mr. *P. van der Veen* (oud lid).

DEVENTER. Gekozen jhr. *Storm van 's Gravensande*, (oud lid).

EINDHOVEN. Gekozen de heer mr. *P. van den Heuvel*.

GORINCHEM. Gekozen mr. *P. J. Elout van Soeterwoude*.

'S GRAVENHAGE. Gekozen *J. C. Baud*.

'S HERTOGENBOSCH. Gekozen dr. *J. H. H. de Poorter* (oud lid).

HOORN. Gekozen *J. Donker HZn.*

MIDDELBURG. Gekozen mr. *D. van Eck* (oud lid).

ROTTERDAM. Gekozen *J. C. Baud* (oud lid) en mr. *P. P. van Bosse*, (oud minister van finantien).

TILBURG. Gekozen mr. *F. J. Jespers* en *C. C. A. Beens* (beide oud leden).

UTRECHT. Gekozen jhr, mr. *H. A. M. van Asch van Wyck*.

ZIERIKZEE. Gekozen mr. *Schuurbecque Boeije*.

ZWOLLE. Gekozen mr. *B. W. A. E.* baron *Sloet tot Oldhuis*, (oud lid).

Van de 64 herkiesbare oude leden zijn er thans 39 herkozen. terwijl er 24 leden gekozen zijn die in de ontbonden kamer geene zitting hadden. Wegens de dubbele keuzen moeten er nu nog 5 nieuwe vrije keuzen plaats grijpen, als: te Gouda en te Amersfoort, waar geene herstemming hebben plaats gehad, omdat de heer *Groen van Prinsterer* voor Zwolle en de heer *de Kempenaer* bevorens voor Tiel geopteerd hadden. Wijders te Maastricht, vermits de heer *Thorbecke* voor Breda. te Amsterdam en te 's Hage, wijl de heer *Baud* voor Rotterdam geopteerd heeft.

Zoo als de Kamer op dit oogenblik is zamengesteld, acht men de partijen vertegenwoordigd als volgt: anti-revolutionnairen 11; liberalen en katholijken 24; reactionnairen 10; conservatieven en gematigd liberalen 18, te zamen 63.

— Naar men zegt, zoude Z. M. de koning eerlang voor een paar dagen op het Loo worden verwacht.

— Den 19den Mei, des avonds, is in het groothertogelijk paleis te Weimar. in tegenwoordigheid van den groothertog en de erfgroothertogin, den hertog *Bernard* de prinsen *Eduard*, *Herman* en *Gustaaf*, de prinses *Herman* (prinses van Wurtemberg) *van Saksen Weimar*, de koningin-weduwe der Nederlanden, den prins en de prinses van Pruissen, den hertog en erfprins van Saksen-Meiningen en H. D. gemalin en den prins *Maurits van Altenburg*, het huwelijk voltrokken van prinses *Amalia van Saksen-Weimar* met prins *Hendrik der Nederlanden*. De gezanten van Oostenrijk, Rusland, Frankrijk, Pruissen, Engeland, de Nederlanden en Saksen, de generaals *Voss*, *v. Bayer* en een aantal hooge burgerlijke en militaire ambtenaren woonde de plegtigheid bij.

Z. M. de koning heeft bepaald, dat de prins met Hoogstdeszelfs gemalin bij de terugkomst uit Duitschland te Rotterdam op 21 Junij aanstaande aan het vereenigings-gebouw der *Koninkl. Ned. Yachtclub* aldaar zullen afstappen.

Men verneemt wijders, dat de intrede van het jeugdige vorstelijke echtpaar in de residentie, zal plaats hebben op denzelfden dag. des namiddags ten 8 ure. HH. KK. HH. zullen aan het stationsgebouw opgewacht worden door hoofd- en verdere officieren van het koninklijk hu.s, alsook door eene commissie uit het stedelijk bestuur. Aan het stationsgebouw zullen de schutterij der residentie en het regiment grenadiers en jagers geschaard staan. Het koninklijk echtpaar zal zich vervolgens van daar door de Wagenstraten; Veenestraat, Hoogstraat en Noordeinde naar her paleis van Z. M., en na aldaar eenigen tijd vertoefd te hebben, zich van daar naar het paleis van Z. K. H. in het Voorhout begeven, den weg nemende door het Noordeinde, de Plaats, Vijverberg en zoo naar H. Ds. paleis. Op de Plaats en Vijverberg zal het regiment dragonders en de artillerie geschaard staan. Woensdag en Vrijdag zal er ten hove groot diner en gala plaats hebben, Zaturdag zullen er volksfeesten en des avonds illuminatie gehouden worden.

— Het geschenk in zilver, hetwelk door het stedelijk bestuur der residentie aan prins *Hendrik*, bij de voltrekking van zijn huwelijk zal worden aangeboden. is, volgens de teekeningen van den heer *Pijzel*, te 's Hage. onder behandeling. Het wordt vervaardigd in de werkplaatsen van de heeren *Meijer*, *Pijzel*, en de gebroeders *Bouscholten*; reeds zijn eenige voorwerpen, daartoe behoorende, in gereedheid, getuigende zij van goeden smaak en juiste bewerking.

— Tot aanvulling van de opgave der onderscheidene standplaatsen van het leger, dienen nog de volgende mededeelingen, betreffende de kavallerie en artillerie:

1ste reg. dragonders: 2de en 3de escadron te Maastricht, depôt en 1ste escadr. te Venlo, 4de escadron te Roermond. 2de reg.: 1ste, 2de, 3de en 4de escadr. te 's Hage. 3de reg.: 1ste en 2de escadr. te Amsterdam, 3de, 4de escadr. en depôt te Haarlem. 4de reg.: 1ste, 2de, 4de escadr. en depôt te Deventer, 3de escadr. te Leeuwaarden. Jagers te paard, 1ste en 2de escadr. te Tilburg.

Veld-Artillerie: 1ste, 2de, 3de, 4de, 5de komp. en depôt te Utrecht, 6de, 7de, 8ste, 9de, 10de komp. en Limburgsch Bonds-Contigent te Amersfoort.

1ste reg. Vesting-Artillerie: 1ste, 2de en 3de komp. te Helder, 4de, 5de en 6de komp. te Amsterdam, 7de en 8ste komp. te Groningen, 9de, 10de, 11de, 12de komp. en depôt te Delft. 2de reg.: 1ste, 2de en 3de komp. te Vlissingen, 4de en 5de komp. te Bergen-op-Zoom; 6de en 7de komp. te Dordsecht, 9de komp. te Briell, 8ste, 10de, 11de, 12de komp. en depôt te Breda. 3de reg.: 1ste en 2de komp. te 's Bosch, 3de 4de, 5de en 6de komp. te Maastricht, 7de en 8ste komp. te Gorinchem, 9de, 10de, 11de, 12de komp. en depôt te Nijmegen.

Reg. rijdendeartill.: 3de komp. te 's Hage, 1ste, 2de, 4de komp. en depot te Leyden.

Pontonniers: te Zutphen

Bataillon Mineurs en Sappeurs: te Arnhem.

Korps Maréchaussée: Noord-Brabant, Zeeland en Limburg.

— Het dagblad *Overijssel* wil weten, dat er ernstig aan gedacht wordt, om den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië. *Duymaer van Twist*, terug te roepen, en diens hooge waardigheid op te dragen aan prins *Hendrik* der Nederlanden,

— Te Nieuwe Diep is 27 geëmbarkeerd aan boord van het schip *het Goede Vertrouwen*, gezagvoerder *P. C. H. Kock*, bestemd naar de Oost-Indie, een detachement suppletietroepen sterk 120 onderofficieren en manschappen onder bevel van den kapitein der infanterie *N. Guillaume* en medegeleide van den 1sten luitenant *E. C. von Pirch*, beide naar Java terugkeerende, benevens den officier van gezondheid 2de klasse *C. L. Dolechall*.

— Den 2den Junij. des morgene ten half negen ure is te Scheveningen de kabel van den onderzeeschen telegraaf door eene der pinken van den heer *P. Varkevisser*, schipper *Cornelis Roeleveldt*, op het strand gebragt. en is men onmiddelijk overgegaan denzelven te leggen en te bevestigen aan de draden in de duinen. Thans is het geheele werk uitmuntend volbragt, en kunnen wij als zeker berigten, dat de telegrafische gemeenschap met Londen daargesteld is. Men wisselde nog denzelfden avond telegrafische berigten met de Britsche hoofdstad.

— Z. M. aan heeft de vijf aartspriesters vergunning verleend tot de aanneming van den titel van *geheime kamerheeren surnumerair*, door den paus hun verleend en tot het dragen van de daaraan verbonden onderscheidingsteekens.

— De als letterkundige en kunstkenner zoo te regt beroemde mr. *Jeronimo de Vries*, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, lid van het voormalig Koninklijk Nederl. Instituut, is gisteren (1 Junij), na eene slepende ziekte, in 77jarigen ouderdom te Amsterdam overleden. Gelijk aan de letterkunde en de kunsten in het algemeen, heeft hij als stedelijk ambtenaar aan de hoofdstad in het bijzonder groote en langdurige diensten bewezen. Hij was algemeen geacht en bemind.

— Een rijksambtenaar, te Kaldenkirchen bij Venlo, die in zijnen tuin, door een doorn eene ligte wond aan zijnen vinger had bekomen, had de onvoorzigtigheid, om guano, die hij tot bemesting van zijnen grond gebruikte, in de gewonde bloote hand te nemen. zoodat er iets van die meststof in de wonde kwam. Een uur daarna was zijne hand reeds gezwollen. Die zwelling deelde zich al zeer spoedig aan den geheelen arm mede, zelfs aan een gedeelte van de borst. en in weerwil der hulp van twee geneesheeren, overleed hij nog denzelfden dag. De daadzaak bewijst, dat de guano vergiftige bestanddeelen bevat; weshalve het voor de landbouwers, die deze meststof gebruiken, van het hoogste belang is, haar met de meeste omzigtigheid te gebruiken.

— Z. M. heeft benoemd: tot ridder van de Mil. Willemsorde 4de kl. *J. Flikkenschild*, gezw. rooimeester en landm. te Soerakarta. en zulks ter zake van de diensten. door hem, in hoedanigheid van 1sten luit. der Solosche schutt. als vrijwilliger, belast met het bevel over eene inlandsche magt van Djogo rogo. tijdens den oorlog op Java, op den 15den November 1825 bewezen; — overgeplaatst in hunnen rang en anc. bij de inf. hier te lande, bij het 8ste reg. den 2den luit. *J. C. D. Jansen*, van de Oost-Indie; bij de inf. in Oost-Indie, den 2den luit. *M. A. van Deventer*, van het 6de reg. infanterie.

— In het dagblad van 's Hage leest men:

Eergisteren is in de Maliebaan alhier eene revue gehouden over het regiment Grenadiers en Jagers; bij die gelegenheid is door den kolonel baron *van Geen*, namens het korps officieren, aan den verdienstelijken kapelmeester, den heer *F. Dunkler*, als een bewijs van achting en tevredenheid en tot herinnering aan zijn 24jarige dienst, op eene plegtige wijze aangeboden een fraai ebbenhouten met zilver gemonteerde dirigeerstok, waarop het volgende opschrift is gegraveerd: *Het corps Officieren van het regiment Grenadiers en Jagers aan zijnen Kapelmeester F.* DUNKLER, *25 April 1853*. Het vereerend en prachtig geschenk is aan den top versierd met een fraai in zilver gedreven beeldje, voorstellende de muze der muziek, eene lier bespelende. Van onderen is een niet minder rijk bewerkte knop aangebragt.

— In Leiden was door de *Constantia* kapt. *Kalehoek* aangevoerd eene partij *Ramee* planten die in de besten staat door professor *Blume* ontvangen zijn. ... eene goede behandeling laat derzelver aankweking geen twijfel over.

ENGELAND.

Men kan dit maal niet zeggen, dat er in de politiek niets nieuws is; en toch kan men er weinig mededeelen, daar over alles iets zóó geheimzinnigs ligt verspreid dat men wel mag vragen, of de verschillende berigten die de dagbladen behelzen, ook gegrond zijn of niet. De Oostersche kwestie levert de bladen, die eenigen naam hebben, thans overvloedige stof, zijnde dan ook gestaág geheele kolommen gewijd aan beschouwingen omtrent de houding der verschillende mogendheden, beoordeelingen van de vrij in het duister schuilende inzigten der Engelsche kabinetten. gissingen betreffende de bedoelingen van den czar aller Russen tegenover de Verhevene Porte en daaruit voortvloeijende gevolgtrekkingen, aangaande de toekomst van Europa, zoo uit een staatkundig als godsdienstig oogpunt.. Ware de Britsche regering minder beschroomd, hare plannen bloot te leggen, zoo hadden de discussiën in de beide Huizen zeer belangrijk kunnen zijn. Zij bepaalden zich echter voor zooveel zij de Oostersche aangelegenheden betreffen, tot interpellatiën van verschillende leden, welke òf met een ontwijkend antwoord òf wel met een »wij weten het niet" en eene verzekering omtrent den goeden wil der regering, om den vrede van Europa en de integriteit van de Porte te handhaven, werden bejegend.

In de zitting van het Hoogerhuis van 27 Mei onder anderen beweerde de graaf *van Malmesbury*, dat de eischen van prins *Menchikoff* veel verder gingen dan de keizer van Rusland verklaard heeft, met deze ... ding ten doel te hebben. Hij wenschte aldus te weten of de Engelsche en Fransche gezanten te Konstantinopel in overeenstemming met elkander handelen, om de onafhankelijkheid van het Turksche grondgebied te bewaren.

De graaf *van Clarendon* verklaarde hierop, dat de laatste tijdingen van lord *Stratford* van den 9den ... zer waren; dat er nu wel later telegrafische tijdingen ontvangen zijn geworden, doch dat het moeijelijk was hieruit iets bepaalds af te leiden nopens de oorzaken die de algemeen besprokene gebeurtenissen ten gevolge hadden. Betreffende de onafhankelijkheid en integriteit van het Turksche rijk, kon hij verklaren, dat deze als de beste waarborgen werden beschouwd voor de wezenlijke belangen van Europa en Engeland. De overeenstemming tusschen de Engelsche en Fransche gezanten was in alle opzigten voldoende.

In het Lagerhuis deed de heer *Disraeli* dien dag ... genoeg dezelfde interpellatie, en eindigde met te vragen, of de regering den inhoud der instructiën, die aan de gezanten van Engeland en Frankrijk gegeven zijn, kon mededeelen.

Lord *John Russel* antwoordde hierop. dat de Britsche regering in der tijd van den keizer van Rusland eene mededeeling had ontvangen. dat hij het noodzakelijk achtte, een buitengewonen gezant naar Konstantinopel te zenden, ten einde de erkenning te verkrijgen van eenige concessiën, reeds vroeger door de Porte toegestaan aan de Grieksche Kerk, betreffende de Heilige plaatsen te Jeruzalem; en tevens de zekerheid, dat deze concessiën niet ingetrokken zouden worden. Deze zending scheen met den gunstigen uitslag bekroond te worden. Doch later deed prins *Menchikoff* aan de Porte eenige eischen, welke door de laatste, zoowel als door de Engelsche en Fransche gezanten van dien aard beschouwd werden, dat zij de onafhankelijkheid van Turkye in gevaar konden brengen. Verder achtte hij het onraadzaam de orders. aan lord *Stratford* gegeven, openbaar te maken; doch hij kon de verzekering geven dat de beste verstandhouding ten deze heerschte. tusschen de Engelsche en Fransche gezanten.

— Op het eiland Yersey moeten zich thans vele Fransche uitgewekenen bevinden; men zegt dat hun getal wel ... bedraagt. Een Fransch dagblad zegt, dat een hunner, de heer *Ribreault*, getroffen is geworden door eenen maatregel die men slechts in Engeland zeer zelden neemt, namelijk dat hij op bevel van Z. E. den Luitenant-Gouverneur uitgezet geworden, nadat dit door den secretaris van staat voor de binnenlandsche zaken was goedgekeurd, omdat hij H. M. de koningin van Engeland in het openbaar beleedigd had.

Hij hield stil. Rrobrecht, die afgestegen was. wandelde deftig tot naast het paard, en begon toen een aanspraak te lezen tot verwelkomst. De soldaten presenteerden het geweer.

De nieuw aangekomene stond verbaasd overeind in de stijgbeugels. De Vorst lachte. Rrobrecht was in zijne aanspraak niet verder gekomen. dan —»Doordrongen van een gevoel van verrukking bij de eer, welke ons door de tegenwoordigheid Uwer Koninklijke Hoogheid aangedaan wordt. betuigen wij van harte—" toen de ruiter verlegen aan den Vorst zijne hoop te kennen gaf dat de oude heer geen gevaarlijke krankzinnige was; want hij hield hem ontwijfelbaar voor een krankzinnige.

— 't Is een vergissing," zei de Vorst.

— Dat dacht ik wel," zeide de vreemdeling. »Kent gij mij niet meer, oude jongen?"

Deze uitdrukkingen verzekerden den Baron, dat die vreemdeling geenszins eene Koninklijke Hoogheid was.

— Ik ben Heinrich, de neef van meester Hubert Oberschneider," vervolgde de vrolijke losse student. Hij draafde vervolgens verder en liet de soldaten met gepresenteerd geweer staan, de muziekanten speelden de triomphale marsch, en de Vorst stond te proesten van lagchen.

De Minister en Opperbevelhebber stak zijn adres wanhopend in den zak en commandeerde de soldaten om terug te keeren. Toen zij voor het paleis kwamen, overhandigde de brievenpost, die hen op weg was tegengekomen, den Vorst een brief, welke inhield, dat Hoogstdeszelfs neef verpligt was geweest een anderen weg in te slaan.

Alles was gereed voor het feest, dat bestemd was om Zijne Koninklijke Hoogheid den jongen Prins van Saxen-Kissankumigen te verblinden en te verrukken; de eerste Minister was wanhopend! De Vorst, in tegendeel, gaf zich geene moeite om zijne vreugde te verbergen. »Baron," zeide hij, »uw talent om een feest te arrangeren en te besturen, zal niet weggeworpen zijn. Het feest zal toch plaats hebben. Gij moogt alle burgers van de stad uitnoodigen." Zijne Doorluchtige Hoogheid schreef daarop een eigenhandigen brief aan Mr. Oberschneider, waarin hij hem, zijne dochter en zijnen neef ten eten vroeg. Over deze democratische handelwijze stond de Baron von Rrobrecht verbaasd. Hij beefde voor de veiligheid van den troon van Hesse-Minnigissengen. Maar de Vorst was onverzettelijk, en Zijne Excellentie de Minister moest gehoorzamen.

De uitnoodiging bragt al de bewoners van het huis bij de acacialaan in rep en roer, behalve Heinrich. Deze jonge heer, die de politieke denkbeelden der minst respectable kofijhuizen van Parijs had ingezogen, verklaarde zijnen oom, dat hij nooit zou aanzitten aan de tafel van een tiran."

Oberschneider, die voor den spiegel zijn witste das omdeed, maakte een gebaar, waarmede hij eene ... maakte bespotting voor zulk een gevoelen aan den dag leide; waarop zijn neef zeide dat hij — Hubert Oberschneider — een tirannenknecht, een aanbidder der monarchie, een sycophant was! De oom, een beste maar slim man. die geregeld de kranten las, en wist wat er in de wereld omging, zeide tegen zijne dochter terwijl zij naar het paleis gingen: »Och ja, mijne lieve, uw neef heeft die verfoeijelijke denkbeelden ingezogen, welke zoo vleijend zijn voor het volk, dat zich ... vermaakt of leegloopt dan werkt. Eigendom is diefstal, dwang, tirannij, regering, rooverij."

— Hoe dwaas!" zeide Albertina die niets van politiek wist, maar aan den prins dacht.

— Ja," vervolgde de kleermaker, warm wordende terwijl hij over dit onderwerp sprak; »terwijl zulke dwaze theoriën met de roemrijke daden van echte patriotten verwart, hebben wij die uitbarsting der revolutie gezien in Frankrijk, en ook in verscheidene deelen van ons rijk. Ik vrees dat Henrich denkbeelden in mijnen winkel heeft overgebragt, die de hoofden van al mijne landgenooten op hol zullen brengen."

— Hoe ondeugend!" zeide Albertina, die wel ... dat zij toch iets moest zeggen.

Toen zij in het paleis kwamen, ontving de Vorst ... in de troonzaal met veel onderscheiding. De Baron Rrobrecht grinnikte (even als een der ridderlijke

BELGIE.

Nadat onze koning en de hertog van Brabant een bezoek aan het hof van Berlijn hadden gebragt, en elf dagen te Weenen vertoefd hebben, alwaar zij door den keizer en de keizerlijke familie met de meeste onderscheiding zijn ontvangen geworden, en vele luisterrijke feesten ter hunner eer gegeven werden, zijn zij den 23 Mei van daar naar Dresden vertrokken, begeleid door de aartshertogen tot aan het spoorwegstation, en vergezeld door onzen gezant te Weenen. De hertog van Brabant werd door den keizer, gedurende zijn verblijf te Weenen, benoemd tot grootkruis der Stephanus-orde.

Van Dresden, waar de koning en de hertog door den koning van Saksen en de prinsen *Johan*, *Albert* en *George* aan het spoorweg-station ontvangen zijn geworden, en waar onze koning met den koning van Pruissen het diner ten hove gebruikte, zijn de hooge reizigers den 25sten Mei met een extra-spoortrein naar Gotha vertrokken, alwaar zij slechts een enkelen nacht vertoefd hebben, om van daar over Keulen naar de hoofdstad terug te keeren.

Deze terugkomst had op den 29sten Mei plaats.

DUITSCHLAND.

Van onderscheidene zijden verneemt men, dat *Omer Pacha* den wapenstilstand met Montenegro opgezegd heeft. Het is echter niet duidelijk van welken wapenstilstand men spreekt, daar de *status quo ante*, door de tusschenkomst van den graaf *v. Leiningen* formeel hersteld is. Indien dit gerucht niet op een misverstand berust, moet uit deze handelwijze der Turken noodwendig eene nieuwe oneenigheid met Oostenrijk ontstaan, daar die regering in zekeren zin de veiligheid en onschendbaarheid van het Montenegrijnsche grondgebied gewaarborgd heeft.

— Van goeder hand wordt verzekerd, dat in den laatsten tijd van eene invloedrijke zijdë dringende vermaningen tot de bisschoppen der Boven-Rijnsche kerkelijke provincien zijn gerigt, om ten aanzien van hunne vorderingen een conflict met de landsregeringen te vermijden. De bisschoppen zullen dus binnen kort eene conferentie te Freiburg houden, om te beraadslagen over hunne verdere houding. De regeringen der staten, welke de bedoelde provincie bevat, hebben stellig besloten geene grootere concessien te doen, dan die, welke op de Karlsruher conferentie vastgesteld zijn.

— De koning van Pruissen is 24 Mei van zijne reis naar Weenen, in zijn rijk teruggekeerd. Daags daarna werd het huwelijk van princes *Anna van Pruissen* met prins *Frederik van Hessen* op Charlottenburg voltrokken. De koning heeft voor ditmaal en zonder prejudicie voor het vervolg afstand gedaan van de nationale subsidie voor de huwelijksgift van de koninklijke princessen. Men spreekt tegenwoordig veel van eene huwelijksverbindtenis tusschen princes *Louise*, dochter van den prins van Pruissen en den prins van Wallis, en tusschen de oudste dochter van koningin *Victoria* en prins *Frederik Wilhelm*, zoon van den prins van Pruissen. Natuurlijk zal de voltrekking van dit huwelijk vooreerst nog geen plaats kunnen hebben, uithoofde van de jeugd der hooge paren.

ZWITSERLAND.

De geschillen tusschen Zwitserland en Oostenrijk hebben in de laatste dagen een ernstig aanzien bekomen. De Oostenrijksche gezant namelijk heeft in den avond van 26 Mei Bern verlaten, om zich naar Weenen te begeven, waarop ook de Zwitsersche gezant te Weenen, mede vertrok. Ook sprak men er te Bern van, dat van wege Pruissen een stap zou gedaan worden, om de teruggave van Neufchâtel te verkrijgen. De bondsraad hield in deze netelige omstandigheden onderscheidene zittingen, waarin ten slotte moet besloten zijn, om zich voorloopig te onthouden van elke demonstratie, die als eene oorlogsverklaring zou kunnen aangezien worden. Evenwel zijn, bij wijze van voorzorg, de kantons uitgenoodigd, om hunne kontingenten, zoowel personeel als materieel, voltallig te maken en gereed te houden, om bij de eerste oproeping gereed te zijn. Generaal Dufort is, zoo men zegt, naar Bern ontboden, om met verscheidene andere officieren van het Zwitsersche leger deel te nemen aan de beraadslagingen over den tegenwoordigen toestand des lands. — De laatste berigten uit Bern, geven echter alle hoop, dat Oostenrijk het niet tot openbare vijandelijkheden zal laten komen; de Oostenrijksche minister van buitenlandsche zaken heeft namelijk te kenen gegeven, dat het doel der terugroeping des gezants niet ten doel had, om alle diplomatieke betrekkingen met Zwitserland aftebreken en de Zwitsersche gezant te Weenen heeft dien ten gevolge zijne functiën aldaar dan ook weder hervat. De krijgsraad van Freiburg heeft den 21 Mei uitspraak gedaan in de bekende zaak van de laatste onlusten aldaar; 16 personen zijn vrijgesproken. De zwaarste straf ontvingen de pastoor van Turny, Delly geheeten, en de kolonel Perier, en wel 30 jaren tuchthuisstraf; de overigen werden tot 8, 2, 1½ 1 jaar en korter tuchthuisstraf veroordeeld. — De regering van dit kanton is teruggekomen op haar besluit betreffende de gedwongene leening. Er is daar namelijk eene vrijwillige inschrijving geopend, om in de behoeften te voorzien en door de aanhangers der regering was reeds voor fr. 100,000 ingeschreven.

FRANKRIJK.

Reeds in ons nommer van Woensdag laatstleden, hebben wij het gevangen nemen van een geheim genootschap op een stuk land bij de poorten van Lion vermeld; wij lezen daaromtrent nu nog het volgende:

Wanneer men den geest, die in deze streken onder de bevolking heerscht, kent, kan zoo iets weinig verwondering baren. Het socialisme en de anarchie vinden aldaar de ijverigste aanhangers, zoodat het niet moeijelijk kan vallen. daar een komplot te smeden, gereed, om bij de eerste gelegenheid de beste, een openbaren opstand te weeg te brengen. — Dit gevoelen wordt ook gedeeld door een afgevaardigde uit het zuidwestelijk gedeelte des rijks, die de Paaschvacantiën aldaar doorgebragt heeft, en een treurig verhaal ophangt van de stemming der gemoederen.

Het voornaamste hoofd der roode republikeinen in dit departement, is een geneesheer, die reeds in 1831 uitgeweken was en later weder in Frankrijk gekomen, eenige dagen voor den 2den December 1851 in handen der openbare magt geraakte.

Dit hoofd nu, heeft voor eenige maanden amnestie bekomen, en is teruggekeerd onder de bevolking, die hij door zijne heillooze beginsels vroeger had opgewonden. Hij is er teruggekeerd met zijne oude hartstogten, die thans nog sterker op de massa werken, daar hij er thans als een martelaar verschijnt, zoodat hij meer dan ooit meester is van de harten. en op zijn wenk alles aan hem gehoorzaamt. De bovenbedoelde afgevaardigde verklaart zelfs, dat, indien dit hoofd het wilde, hij het geheele departement in opstand zou kunnen brengen.

De geest is er zoodanig opgewonden, dat men met allen ernst het tegendeel zeggen kan, van hetgeen *Napoleon I* eens gezegd heeft. Thans, namelijk. zijn het de braven, die sidderen. en de boozen, die het hoofd omhoog heffen. De roode republikeinen vergeten het nimmer. welke personen tegen hen als getuigen, optraden bij de departementale commissiën, kort na den 2den December. Deze getuigen worden thans allen als met den vinger door hen aangewezen, sedert zij naar hunne haardsteden teruggekeerd zijn. Deze gevoelen zich dan ook zeer bedreigd, en zouden, in geval van opstand, de eersten zijn, om in allerijl de vlugt te nemen.

Het is er intusschen verre af, dat die geest alleen in deze streken zoude heerschen. Er zijn nog vele andere, van welke men nagenoeg hetzelfde zeggen kan. En het valt niet te ontkennen, dat het stelsel van onderdrukking, dat thans in Frankrijk ingevoerd is, en waaronder evenzeer de mannen van orde en goede gezindheid gebukt gaan, zeer voordeelig voor de anarchisten is. Deze toch weten genoegzaam in het geheim te werken. en dus aan het gevaar, dat hen bedreigt, te ontsnappen; terwijl het oude regeringstelsel hun een voorwendsel verschaft, dat zij bij eene mildere staatkunde in allen deele zouden missen.

Eindelijk zijn het slechts weinigen, die de menigvuldige deportatiën, uitgesproken door de departementale commissiën na den 2den December, niet met leede oogen hebben gezien. Wanneer zij zelfs de noodzakelijkheid van deze maatregelen al hebben erkend; hebben zij nogtans de noodlottige gevolgen diep betreurd. Hoe sterk de beweegredenen tot een zoodanige gestrengheid hebben mogen zijn, erkent men tevens, dat er niet minder sterke beweegredenen moeten bestaan, om thans afstand te doen van deze waarborgen voor de veiligheid van den staat.

Allen weten het evenwel, dat exceptionnele maatregelen. al mogten die al eens door eene zekere crisis noodzakelijk geweest zijn. geenszins in den normalen staat van regering mogen voorkomen; dat men geen spel mag drijven met de dierbaarste vrijheden en strengste straffen; dat men geene mannen, in een gevestigd constitutionnelen staat bloot mag stellen aan die gedurige verbanning en terugroeping, en dat de verbannen onruststokers, eenmaal teruggekeerd zijnde in het vaderland, er te gevaarlijker worden, vermits zich dan aan hunne oude hartstogten eene onverzoenlijke haat komt paren.

Deze verschijnselen zijn droevig, maar ze zijn in allen deele waar, De vrees, die de landeigenaren, de landbouwers, en de vreedzame burgers van alle klassen bezielt, is groot, want zij zien zich met rampen bedreigd, die naar mate zij langer uitblijven, welligt eenmaal te heviger zullen woeden.

— De beurs verkeert steeds onder den indruk, dien de jongste tijdingen uit Konstantinopel veroorzaken. Het schijnt echter, dat de telegrafische dépêches wantrouwen baren, of dat er sommigen zijn ontvangen, die naderhand bleken op geen grond te rusten. Zeker is het, dat de uitgevers van alle dagbladen voor den regter van instructie geroepen zijn, die hen ten ernstigste uitgenoodigd heeft, om, in hun eigen belang, voortaan in het mededeelen van telegrafische dépêches met meerdere omzigtigheid te werk te gaan.

— Volgens berigten uit Algerie is de expeditie tegen de Kabylen aanvankelijk met een gunstigen uitslag bekroond.

SPANJE.

Men meldt uit Madrid van den 18 Mei, dat het gerucht algemeen verspreid was, dat de maarschalk *Narvaez* verlof zou krijgen naar Spanje terug te keeren. Dit gerucht had algemeene tevredenheid verwekt.

— Een berigt van den 20 zegt. dat de heer *Bermudez de Castro*, broeder van den minister van Financiën, bepaaldelijk benoemd is tot ambassadeur te Napels, in plaats van den heer *de Vilema*, die tot gezant te Parijs is benoemd.

— Het Spaansche ministerie heeft eene reeks van administratieve hervormingen tot stand gebragt en gaat daarmede steeds voort. Men zegt. dat dit ministerie het voetspoor van zijn voorganger wil drukken; en zou er thans geen sprake zijn van de bijeenkomst der cortes. Men wil weten, dat de invloed der koningin-moeder ook op dit ministerie zeer groot is.

— De gezant van Engeland te Madrid werd den 13 dezer, op het groote lever van de koningin, met in het oogloopende, bestudeerde koelheid ontvangen, hetwelk dan ook niet weinig opzien heeft gebaard. Men schrijft deze ontvangst daaraan toe, dat de koningin zeer is ingenomen tegen den Engelschen gezant, dewijl hij zijn invloed heeft aangewend om de nieuwe staatkundige inzigten der koningin *Isabella* tegen te werken.

ITALIE.

Men schrijft uit Rome, 26 Mei, dat de reorganisatie in Pruissen van de Protestantsche orde van St. Jan van Jeruzalem de Romeinsche kanselarij verwonderd en geschokt had. De oude Maltheser-orde is sedert jaren in de Pausselijke staten hersteld. Al de goederen, die zij er vóór 1798 bezat, werden aan haar terug gegeven en bedragen ongeveer 100.000.000 francs. De ridders en groot-dignitarissen trekken de inkomsten daarvan en beschouwen zich als de wettige opvolgers van de oude Maltheser-orde. Even als de vroegere ridders, beloven de nieuwe leden niet te zullen huwen en de ongeloovigen te zullen bestrijden; maar in afwachting dat zij deze laatste belofte zullen vervullen, trekken zij vooreerst de inkomsten van de orde. Kardinalen, Romeinsche prinsen en edellieden uit de provincien zijn leden van die vernieuwde instelling. Men zegt zelfs, dat zij in zekere provincie van Oostenrijk hersteld is. De poging van den koning van Pruissen om deze geheel katholieke instelling in eene protestantsche te hervormen, had dus de Romeinsche kanselarij geschokt.

TURKYE.

— Wij lezen in een onzer dagbladen, gedagteekend 7 Junij, het volgende omtrent Turkije.

Een te Marseille aangekomen pakketboot bragt tijdingen van Konstantinopel mede, loopende tot 26 Mei.

Het Journaal van Konstantinopel bepaalt zich in zijn nommer van den 24sten bij het vermelden van het vertrek van prins *Menchikoff*, dat den 21sten heeft plaats gehad; het voegt daarbij:

»Men zegt dat den heer *Ozeroff*, die de betrekking »van zaakgelastigde bekleedt, woensdag of donderdag »aanstaande zal vertrekken."

»De kanselarij en de Russische post blijven met hun »geheel personeel voor de handels- en scheepvaarts za»ken."

— Brieven van 23 Mei, overland ontvangen, deelen nog eenige nieuwe bijzonderheden mede. De heer *Pisani*, kanselier der Russische legatie en zijne beampten zijn te Konstantinopel gebleven. De kanselarij zal tot nader order den titel van *Russische handels kanselarij* dragen.

De vloot onder de bevelen van *Achmat-Pacha* is den 28sten dezer in de haven gekomen; die van Egypte, met 25.000 à 30.000 man troepen aan boord, wordt alle dagen verwacht.

Men spreekt te Konstantinopel van de benoeming van *Halil-Pacha*, schoonbroeder des sultans, tot buitengewoon gezant te St. Petersburg.

Hoezeer eene minnelijke schikking niet als onwaarschijnlijk wordt aangezien, worden de verdedigings toebereidselen niet te min met den grootsten ijver voortgezet; 4.000 tonnen buskruid en andere ammunitie zijn uit de magazijnen gehaald en ter beschikking der vloot en van het leger gesteld.

Den 21sten, na het vertrek van prins *Menchikoff*, heeft er in de Engelsche ambassade, eene vereeniging plaats gehad van de voornaamste leden van het korps diplomatique, ten einde, naar men zegt, te raadplegen over de in de gegevene omstandigheden te nemen maatregelen. Men verzekert, dat in die vergadering het gedrag der Porte algemeen is goedgekeurd en men voegde er bij, dat daarin mededeeling was gedaan van de nieuwe concessien, die de sultan het voornemen heeft ten gunste der Christenen te doen.

---

op zijne borst) en verdroeg alles met bewonderenswaardige sterkte van ziel.

Het diné liep zeer goed af, want de regen, die in stroomen viel, kon het niet bederven. Maar hoewel het vuurwerk niet branden wilde, en een hevig onweder de muziek overstemde en niemand in het park dansen kon, was de Vorst toch zeer gelukkig, want Albertina was daar. Zij droeg zijne geliefde kleuren — wit met blaauwe linten.

— Rrobrecht," zeide hij dien avond, nadat zijne gasten vertrokken waren, uw feest was uitmuntend en heeft mij ongemeen vermaakt. Morgen moogt gij nog eene andere pachthoeve verkoopen."

— Er moet iets gedaan worden," antwoordde de eerste Minister, die behalve zijne overige ambten, ook nog Groot-Kanselier der schatkist was; »onze koffers zijn uitgeput, en de inkomsten van twee geheele jaren zijn reeds verpand. Er blijft ons slechts één hulpmiddel —

— En dat is?" vroeg de Vorst, terwijl hij een stukje blaauw lint oprolde en in zijn vestjeszak stak.

— Een huwelijk!" antwoordde de voornaamste geheimraad plegtig; »gij hebt eene menigte rijke en hooggeborene nichten, uit welke gij eene vrouw kunt kiezen — eene rijke vrouw.

De Vorst geeuwde; hij was vermoeid. Rrobrecht moest den knecht schellen en maar heengaan.

Er waren nog niet vele dagen verloopen na het groote feest in het paleis, ter eere van den prins die niet gekomen was, toen de vrees van den ouden Hubert betreffende zijnen neef maar al te gegrond bleek te zijn. Hij had eerst het plan gehad om een huwelijk tot stand te brengen tusschen Heinrich en Albertina; maar behalve de ruwe en woeste manieren van den jongen student, die het meisje zeer mishaagden, deed hij zelf niet de minste poging om dezen zigtbaren afkeer te overwinnen. Hij bragt zijn tijd door in koffijhuizen in gezelschap van een aantal jonge lieden, allen even lui en kwalijkgezind als hij zelf. Hij formeerde een club, en verkondigde aan de leden zijne staatkundige geloofsbelijdenis. Hij sprak veel van Brutus en van aristocratie, met welke hij den eersten minister bedoelde. Hij noemde den Vorst een ingekankerde monarchie, tegen welke hij altijd in het afgetrokkene krijg voerde, maar, misschien omdat hij den hoogklinkenden naam van den baron zoo mooi vond in zijne redevoeringen, (hij had in Parijs de letter r zeer prachtig leeren uitspreken, en noemde den baron altijd R-r-r-r-robrecht) was zijne vijandschap onverzoenlijk persoonlijk. — Ieder ongeluk, dat iemand hoegenaamd overkwam, weet hij aan het gouvernement. of aan den aristocraat, of aan R-r-r-robrecht. Het onweder, op den avond van het feest schreef hij toe aan de wraak des hemels over de afschuwelijke ondeugden, omkoopingen en onderdrukkingen van het Hof. Toen Hans, de schoenlapper, door den sterken drank tot den bedelstaf gebragt was en niemand hem meer laarzen of schoenen toevertrouwde, stelde Heinrich hem voor als een martelaar van staatkundige willekeur, en hij eischte de organisatie van den arbeid. Toen het kind van mevrouw Magscheifter de pokken kreeg, twijfelde Heinrich niet, of het was besmet geworden door een der geheime handlangers der regering. De club verbreidde de gevoelens, welk haar voorzitter predikte. en verkreeg de sympathie van alle leegloopers in Minnigissenburg.

(*Wordt vervolgd.*)

BLADVULLING.

Vrij van sterken drank. — Miss Martineau verhaalt in hare *Western Travels* eene anecdote van een geestelijke, die zulk een sterk aanhanger der matigheidsgenootschappen was, dat hij geen water uit de rivier Brandywine wilde drinken, maar wijnsaus bij zijn podding gebruikte.

— Een telegraphisch berigt bevestigt, dat prins *Menchikoff* Odessa den 24 's morgens verlaten heeft om zich naar St. Petersburg te begeven, waar hij den 31 Mei of den 1 Junij zal zijn aangekomen.

— Berigten tot den 20 Mei uit Konstantinopel melden, dat het gedrag van het Gouvernement in de stad en in de provinciën den gunstigsten indruk had verwekt en elk oogenblik komen deputatiën, vooral van de Grieksche bevolking van het rijk in de hoofdstad om den sultan de verzekering van de achting en de gehechtheid zijner onderdanen over te brengen.

— Latere berigten melden nog het afzenden van een Russisch Courier naar Konstantinopel met last om de Divan nog 8 dagen tijd te geven om zich over het laatste voorstel te bedenken. Velen zien hierin eene toenadering van Rusland en een bewijs dat dit gouvernement den weg der onderhandeling wil inslaan, omdat het nog niet terstond Turkije is binnen gerukt.

Wij zijn in staat de volgende opgave te doen omtrent de sterkte der geregelde troepen van het Turksche leger en der vloot.

Het leger is verdeeld in zes korpsen, of ordous ieder van zes brigaden: de eerste dier ordous maakt de keizerlijke garde uit.

Wijders bestaat het uit:

	Regiment.	Kaders.	Werkelijke sterkte.
Infanterie......	36	117.360	100.800
Kavalerie......	24	14.416	17.280
Veld-artillerie..	7	9.100	9.100
Vesting » ..	3	3.900	3.000
Genie..........	2	1.600	1.600
Gedet. korpsen..	2	6.000	6.000
	74	160.576	138.780

Het budjet van het leger voor de soldij en het onderhoud der troepen bedraagt 60 millioen. De andere uitgaven voor de artillerie, het oorlogs-materieel en de forten worden onder een ander hoofd van het staatsbudjet opgebragt.

De maandelijke soldijen voor alle rangen zijn als volgt:

Een Soldaat................	fr.	13,60
» Luitenant.............	-	30,49
» Kapitein..............	-	80,10
» Bataillons-chef.........	-	524,75
» Kolonel...............	-	533,—
» Brigade-generaal.......	-	2.013,—
» Divisie »	-	4,025,—
» Maarschalk............	-	17.252,—

Het jaarlijks contingent der rekrutering bedraagt 25,000 man. Dat aantal wordt verkregen door vrijwillige dienstname of door loting onder de twintigjarige jongelingen, in evenredigheid tot de bevolking van ieder distrikt. Slechts één zoon in éene familie vermag aangenomen te worden en de eenige zonen zijn vrij. De diensttijd mag geen zes jaren overschrijden.

Drie Kapiteins-Pacha hebben het hunne toegebragt om de Turksche marine te vormen en te herstellen. Hassan, die, in werwil van den tegenspoed van Tehesme, zich nog op zee geducht wist te maken; Hussein, die het vertrouwen van Sultan Selim genietende, ingenieurs voor den scheepsbouw uit Frankrijk en Zweden liet komen en Tahir Pacha, dien het ook na het voorgevallene te Navarin, nog mogt gelukken de vloot te herstellen, eerbiedinboezemend te maken en haar, in naarvolging van Europa, stoombooten toe te voegen.

De Turksche vloot bestond in 1849, uit de volgende schepen:

3 driedekkers van 120 tot 130 stukken, 13 liniescheрen van 74 tot 90 id., 14 fregatten van 52 tot 64 id., 12 korvetten van 18 tot 44 id. en 4 brikken van 12 tot 18 stukken, te zamen 46 schepen, behalve nog 8 korvetten en eenige stoombooten in de laatste jaren aangebouwd.

Deze schepen zijn bemand met ongeveer 15000 zeelieden. Eene der grootste moeijelijkheden, die Tahir Pacha, na het verlies der Grieksche matrozen uit den Archipel in 1827, te overwinnen had, was het gewennen der Turken aan het scheepswerk, dewijl zij tot dien tijd slechts voor de artillerie dienst en de militaire policie aan boord gebezigd waren.

KUST VAN GUINEA.

Volgens berigten van St. George d'Elmina, van den 27sten April ll., was de twist tusschen het Engelsche gouvernement en den vorst van Ashanty gelukkig in der minne geschikt, en de Ashantijnsche troepen waren dientengevolge over de rivier de Pra terug getrokken. De Britsche luitenant *Browell* was omgekeerd tot zijne landgenooten teruggekeerd.

De Caboesiërs *Assin Tjieboe en Djebrie*, overtuigd van verraad zijn, in tegenwoordigheid van den Britschen gouverneur en zijne officieren, op eene wreedaardige wijze met een 18 duims keukenmes onthoofd, hetwelk een zeer onaangenaam gevoel onder de Europeanen ter kuste heeft verwekt, daar men vermeende, dat zulks door beschaafde Europeanen niet had toegelaten moeten worden.

De handel, welke geheel stil stond, belooft nu, ten gevolge van het ophouden der vijandelijkheden, weder te zullen herleven.

NOORD-AMRIKA.

De politiek der Vereenigde Staten kan thans wel gezegd worden, niets op te leveren. De senaat te Washington kan het maar niet eens worden over de keuze der afgezanten aan de vreemde hoven, voor zooveel deze betrekkingen nog onvervuld zijn. De discussieën over dit onderwerp worden met vrij groote levendigheid (voor zooveel deze in het karakter der Amerikanen ligt) gevoerd; de wijzen van zien zijn echter vooralsnog te verdeeld, dan dat men tot eene bepaalde keuze zou kunnen geraken.

— Een schip met landverhuizers, van Liverpool komende, had bij Bahama schipbreuk geleden; twee honderd menschen hadden daarbij in de golven hunnen dood gevonden.

— Men verneemt, dat generaal *Santa Anna* al de officieren welke zich, tijdens den inval der Amerikanen in Mexico in 1847, vrijwillig in handen der overweldigers hadden gesteld, en naderhand weder in dienst waren getreden, heeft ontslagen. De generaal *Arista* bevond zich onder sterke bewaking aan boord van de *Avon*, hebbende de wachthebbende officier den last bekomen, den generaal, in geval het stoomschip mogt vertrekken, op het kasteel van San d'Ulla gevangen te houden en eene gunstige gelegenheid af te wachten, om hem over de grenzen der republiek te brengen. (Volgens nadere berigten uit Engeland, was generaal *Arista* per post-stoomschip *La Plata*, aldaar aangekomen).

Santa Anne was door de koningin van Spanje begiftigd met het grootkruis van de orde van *Karel III*. Het gerucht, dat Mexico wederom der Spaansche kroon zal worden toegevoegd, begon iets wat meer den schijn van waarheid te bekomen. De gemeente raad van Tampico had geweigerd, *Santa Anna* te erkennen, al de leden waren daarop in hechtenis genomen en naar Mexico gevoerd.

— De stad Sacramento leed wederom veel door overstroomingen.

— Een expeditie van omtrent 1 200 man werd te San Francisco bijeengebragt, om de Sonora binnen te rukken, ten einde des noods met geweld van de regering verlof te erlangen, tot het bewerken der mijnen op de grenzen, aan welke nu niets werd gedaan.

Bataviasche Tentoonstelling.

Een aanvang gemaakt zijnde met het overbrengen der voorwerpen voor de tentoonstelling naar het gebouw op het Koningsplein, zoo heeft de commissie het noodig geacht bij deze aan het publiek bekend te maken, dat de toegang tot dit gebouw is afgesloten van heden af tot op den dag van de opening der expositie.

S. D. SCHIFF,
President.

BATAVIA, *den 21sten Julij* 1853.

L. H. DEELEMAN,
Secretaris.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

Groot en Klein in de Natuur.

DOOR

OTTO ULE.

Wij verheffen er ons dikwijls op, dat wij met onze cijfers de wereld beheerschen.

Er is niets, dat door de wetenschap niet in den stijven vorm van getallen gebragt is. Door hare werktuigen kan zij de kleinste dingen meten, het stof op de vleugels van torren, de, kogeltjes, waaruit ons bloed bestaat, de onzigtbare kieselpandsertjes der vuursteenen, om het even of zij daarvoor geene andere getallen vindt, dan duizende gedeelten eener streep. Zij meet de hoogten en diepten van onze aarde en telt de duizende jaren, gedurende welke zich verschillende lagen op de oppervlakte van onzen aardbol hebben gevormd. Zij telt de werelden des hemels, meet hare grootten, hare afstanden, hare bewegingen. Door getallen ordent zij het scheikundige leven der stof, in getallen drukt zij de toonen van het geluid en de golvingen van het licht uit. Zelfs drukt zij het welvaren der volkeren, hunnen gezondheidstoestand, de volkomenheid hunner kunsten en beschaving in cijfers uit.

Door dezen triomph van den menschelijken geest vergeten wij veel. Wij denken er niet aan, dat het getal ons nog niet altijd bepaalde voorstellingen geeft, dat het getal ons oordeel over groot en klein nog niet grondvesten kan. Men verkrijgt een getal door meten en het meten is niets anders dan een vergelijken met eene bekende eenheid, de maat, waarvan men oorspronkelijk is uitgegaan. Hoe meer wij van zulke eenheden kunnen onderscheiden, des te grooter schijnt ons het voorwerp te zijn. Zelfs het oog kan niet op eenmaal eene lange lijn overzien. Het beweegt zich van de eene zijde tot de andere en rust gaarne, waar het rustpunten aantreft. Daarbij worden de spieren van het oog gedwongen, hoeken te vormen en hunne beweging is maatstaf voor de lengte der waargenomen lijnen. Vindt het oog nergens rust, dan wordt het door de noodzakelijke inspanning vermoeid, en geeft den indruk van het eindelooze, het oneindig groote. Kan het oog niet meer onderscheiden, kan het niet meer tot werkzame beweging geraken, dan meet het eveneens niet meer — de voorstelling van grootte verdwijnt en wordt die van het oneindig kleine. Wie heeft dit niet ondervonden, wanneer hij zich op eene eenzame straat of tusschen enkel even hooge boomen of overeenkomstig gebouwde, op kazernen gelijkende huizen beweegt, of wanneer hij van eenen bergtop in eene verwarring van groene bergen of naakte, gespleten rotsen naar beneden ziet? Wie heeft niet eenen gelijken duisteren indruk van het onmetelijke verkregen, wanneer hij zijn oog op een enkel punt, een stofdeeltje of een lichtpunt vestigde? Wanneer hij echter aan de vervelende rei huizen gewoon geworden is en geleerd heeft, deze op elkander gelijkende gebouwen naar hunne bewoners hun inwendig leven te onderscheiden, den verdwijnt bij hem de indruk van het eindelooze; wanneer hetzelfde stofje hem door een mikroskoop naderbij gebragt wordt, wanneer hij daarin een gebouw door kleine ligchamen van dieren opgetrokken, erkent, waaraan hij bovendien zelfs organen onderscheidt, dan leert hij ook de grootte van het oneindig kleine bewonderen.

Berust ons oordeel over groot en klein op het meten, zoo wordt het door de maat afgebakend, met welke wij het vergelijken, Van daar nam de mensch van den eersten tijd af aan zijnen maatstaf het liefst van zijn eigen ligchaam' zijne armen, handen of voeten, die hij van zeer nabij bezat en het beste kende. Want gaat deze maat verloren, dan helpen ons alle getallen niets meer.

Zijn wij gewoon met kleine maatstaven te meten, leven wij in eene wereld van kleine voorwerpen dan schijnt al het vreemde ons des te grooter toe. Dat moet elkeen ondervinden, als hij uit de vlakte van zijne geboorteplaats een gebergte beklimt, als hij uit eene kleine landstad in het gewoel eener groote stad komt, als het eentoonige en vervelende van steeds dezelfde indrukken door eene eenklapsche gebeurtenis gewijzigd wordt. Langzamerhand wennen wij aan de groote maat, het duizelen voor diepe afgronden verlaat ons, de wondering over de schoonheden van de plaats, waar ons bevinden, vermindert en de grootsche vormen natuur houden op, ons krachtige indrukken in te zemen.

Zoo is alles groot en alles klein, al naarmate wij op zich zelf of in zijne betrekking tot het geheel schouwen. Het infusiediertje overzien wij, wijl het sle in zijn geheel door het gewapend oog alleen zigt wordt. Als echter in het jaar 1843 de Round-Down van Dover door eene kracht van 92 centenaars k gesprongen was, toen 10 milli. centenaars stukken k steen eene vlakte van 7 — 8 bunders 30 voeten h bedekten, toen verwonderde men zich over de gr van dezelfde kleine wezens, welke deze klip had opgebouwd en wier overblijfselen de mensch met sterkst mogelijk vernietigende kracht moest wegruim Een gevoel van ontzag overweldigt ons bij den aanblik den geweldigen Chimboraze die zich 20,000 voet ven de wolken verheft. En toch, wat is hij tegen de groote massa van onze aarde anders, dan een korreltje op eenen billardbal? De 750 mijlen la Amazonenrivier met haar stroomgebied van 90,000 kante mijlen en haren 30 mijlen breeden mond sch ons als een wonder der rivieren. Wat beteek echter hare watermassa's, wat alle stroomen der a tegenover de $4^1/_3$ millioen cubieke mijlen water, w de zee inhoudt, terwijl alle stroomen 40,000 jaren h ne wateren daarin zouden moeten uitstorten, om diepten te vullen! Op het zoutgehalte der zee letten gewoonlijk naauwelijks en toch maken de gezamen hoeveelheden zout eene massa uit van 15.000 cub mijlen, eene grootte, welke onze Alpen te zame maal overtreft en bijna overeenkomt met $^3/_3$ va rotsen van den Hemelajah. De rijkste onzer zoutb nen, die bij Minden, welke in 24 uren 64,000 cub. ten water oplevert, moet 2 millioen jaren vlieten, slechts 1 cub. mijl zout op te leveren! Eene stee lenlaag van 44 voet dik schijnt ons niet groot wanneer wij echter aan de wijze van haar onts denken, als wij vermelden, dat bij den meest overv digen plantengroei der tropische gewesten der vor van eene eenige duimen dikke laag humus bijna eeuw vereischt, dat deze ongeveer tot op een 27ste deelte moet worden zamengedrukt, om de digtheid steenkolen te verkrijgen, dat alzoo die lagen het uitmaken van meer dan 150,000 jaren, dan geraken in verwondering over de grootheid welke de nat in deze dunne lagen aan ons oog vertoont. Zoo wordt alles, ook het kleinste groot, wanneer wij in zijnen za hang met zijn omgeving, in zijn ontstaan eenen m staf daarvoor vinden, wanneer het zich aan ons een gevolg van het zamentreffen van enkele di openbaart.

(*Wordt vervolgd*).

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
AVA-BODE,
van Zaturdag 23 Julij 1853, No. 58.

het Ned. schip *Dionysia Catharina*, kapitein zijn aangebragt van Amsterdam, goederen aan an de volgende Merken, afgeladen door

Fellrup, M. Z. KR.

alsmede:

G. H. Stoltenberg te Delft, GHS. GW.

ghebbenden vervoegen zich bij

de Agenten,
PAINE, STRICKER & Co.

VIA 20 *Julij* 1853.

Ondergeteekenden ontvingen met de laatste Mail genden uitnoodigenden brief uit Rotterdam:

ter stede heeft zich eene Commissie gevormd, ter op- van een Gebouw, tot huisvesting en verzorging van en, gedurende hun verblijf aan den Wal, in navolging tgeen reeds met goed gevolg in Engeland en de Ver- Staten van Noord-Amerika plaats vond.

steund door milde bijdragen onzer stad- en landge-, alsmede door ons stedelijk bestuur, hetwelk kosteloos noodigden grond ter aanbouw afstond, heeft de Commissie eene aanzienlijke som tot hare beschikking. Echter zijn eerdere bijdragen, ter bereiking van het beöogde doel, en wendt zij zich dien tengevolge door onze bemid- tot hare landgenooten in uwe gezegende gewesten, niet nde, of U zult te zamen de noodige maatregelen wel nemen ter inzameling der sommen, welke men in Ne- sch-Indië tot voornoemd einde zoude willen afstaan.

ligt in het voornemen der Commissie de weldadige wer- harer inrigting uittestrekken tot zeevarenden van alle, en geloofsbelijdenissen. Het voorval deeld zich reeds alen op, dat onder de equipagien der schepen uit Indiën de, zich inlanders van Java bevonden. Wij behoeven te doen opmerken, het dubbel wenschelijk is, een te omen te vinden, alwaar men zich hunner belangen aan- Wij twijfelen derhalve niet aan uwe goede gezindheid, de Commissie in haar Philantropisch plan te ondersteunen, llen met belangstelling en dankbaarheid den uitslag uwer gen daartoe vernemen.

ROTTERDAM, 21 *Mei* 1853.

(*w. g.*) CORNs. BALGUERIE & ZOON.
C. VLIERBOOM & ZONEN.
BONKE & Co.
VAN DER KUN & VAN SCHELLE.
W. RUIJS Jdz.
H. VAN RIJCKEVORSEL.
E. SERRUIJS.
J. R. VEDER.

tengevolge nemen de ondergeteekenden de vrij- ieder uittenoodigen bijtedragen tot bereiking voorgestelde doel, hetzij door het nemen van [illegible] arlijksche bijdrage, of ook eene gift in eens.

BATAVIA, 14 *Julij* 1853.

BUSING, SCHRöDER & Co.
HAAGER & SCHUURMAN.
B. KOPERSMIT & Co.
MACLAINE, WATSON & Co.
E. MOORMANN & Co.
VAN OMMEREN, RUEB & Co.
PAINE, STRICKER & Co.
B. SANIER, SUERMONDT & Co.
TIEDEMAN & VAN DER BURG.
DE WEERDT, RUYL & Co.

---

het Fransche schip *Jules César*,

ingen de ondergeteekenden het volgende, van sedert jaren bekende merk C. C. FAURE RÈRES, bij hun verkrijgbaar *en Gros* en *en Détail* tegen zeer civiele prijzen:

hoofden zeer goede roode **Bordeauxwijn**.
isten à 4 dozijn roode wijn (**St. Julien Medoc**).
hoofden supra kwalieit **Cognac**.
istjes à 1 dozijn **Cognac** van het bekende merk JOHN ALBERTY.
anden Fransch **Bier**.
ozijn **Champagne** 1ste soort van het merk JACQUESSON & FILS.
dozijn **Bourgogne Chambertin**.
echte **Absinthe Suisse**.
Slaolie.
ten **Wijn Azijn**.
ien geassorteerde **Siropen**.
» **Vruchten op Brandewijn**.
» » » **Water**.
Pruimedanten.
vaten fijn **Benketmeel**,
Fransche **Saucijsen**
isten zeer goed geassorteerde Fransche **Conserven**.
ozijn **Eau de Lavande**.
Fransche Kurken & 6000 **Ledige Fleschen**.

---

mahoniehouten **Billardtafels** compleet met Lampen en toebehooren.
raaiorgels groote soort, in mahoniehouten kast.
en groote **Spiegels** nieuw model.
Schilderijen, meest nieuwe Sujetten.
fraaije **Wagenlantaarns**.
mecanique en ander **Speelgoed**.
Parijsche Artikelen zeer smaakvol gesorteerd.
Moddeleinen voorwerpen.

---

1 » fijne **Parfumeriën**.
2 » gemaakte **Bloemen**.
2 » Glacé- en Zijden **Handschoenen**, **Mode-Artikelen** &a.

BATAVIA, 16 *Julij* 1853.

(543) VAUPEL & Co.

Met het onlangs alhier gearriveerde Fransche schip *Jules César*, hebben de ondergeteekenden van Parijs ontvangen eene faktuur allerkeurigst uitgevoerde Gravures in Rijkvergulde Lijsten.

De Onderwerpen zijn gekozen uit de belangrijkste Episodes der Oude en Nieuwere Geschiedenis, meest allen nieuw en alhier nog onbekend. De dimensien der grootste stukken zijn met inbegrip der Lijst 43 Rhynl. duimen breed bij 35 hoog.

Deze stukken zijn bij uitnemendheid geschikt tot Meubileering en vooral ter Versiering van groote Galerijen en Salons.

(551) GEBR. ROSELJE & Co.

Verkrijgbaar bij D. N. BUYS & Co.

Manila Sigaren No. 4 en 5. (542)

COMMISSIEHUIS MEESTER CORNELIS.

Delicieuse Haring. (537)

Bij BONNIOL, Mr. Kleedermaker te Batavia.

Rokken en Jassen van zwart laken 1 kwaliteit *f* 50,—
Militaire en Schuttersjassen van blaauw laken. » 50,—
Broeken van zwart satin de laine. 1 kwaliteit. » 25,—
Tricot-broeken (Bonjean) zwart. » 25,—
Tricot-boeken (gekleurd) van . . . . *f* 18.— a » 22,—
Gekleurde zijden en zwart satijnen vesten *f* 10.— a » 15,—

Wanneer men zelf de stoffen verlangt te leveren, is de prijs van het maakloon voor rok of jas *f* 25,—
Van een broek. » 6,—
Van een Vest. » 6,—

Hij vervaardigt eene geheele kleeding binnen den tijd van 48 uren. (558)

TE HUUR

Een huis, te bevragen bij

(553) W. F. G. POOL qq.

TE HUUR

Wordt gevraagd een Huis tegen den 1 Augustus van *f* 50,— à *f* 60,— per Maand.

(548) E. S. VOUTE, *Makelaar.*

TE HUUR

Een huis in de Gang Chaulan, te bevragen bij

(540) E. CHAULAN.

TE KOOP of TE HUUR

Een huis op Tana-Abang, thans bewoond door den WelEdelen Heer *R. P. Saul*, en

Adres bij

(387) JOHN PRYCE & Co.

BATAVIA, 3 *Junij* 1853.

Jaarboekje voor de Koninklijke Militaire Akademie. 1853.

Ontvangen en verkrijgbaar ad *f* 2,—,
franco per Java-Post » » 3,—,
à contant bij

(555) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Hebben weder per Landmail ontvangen: de belangrijke brochure van Jhr. *Cornets de Groot van Kraayenburg*, Aanmerkingen op het ontwerp van wet, tot vaststelling van een reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië. (556)

BELANGRIJKE AANBIEDING

Bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp* te Batavia, zijn eenige exemplaren voorhanden, van de

ENCYCLOPEDIE MILITAIRE.

Sept Ouvrages grand en 8o. sur 2 *colonnes* en **12 Volumes** composés des ouvrages de *Jomini*, *Ternay*, *Ambert* et *Okouneff* avec Atlas de Cartes et Portraits.

PRIX *f* 40,— au lieu de *f* 100,—.

(541)

***Ackermann's* Verwdoozen**

Eerste qualiteiten geheel gegarneerd met 12 tot 36 stukjes en verderen teeken toestel ad *f* 25, 35, 50, 70, 75, en *f* 85; per Mahonijhouten étui.

***Arnold's* Merk-Inkt**

In Kruikjes duurzaam en gemakkelijk in gebruik, te bekomen bij

(552) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Het vertrek van de stoomboot *Java* naar Samarang en Soerabaya is bepaald op Dingsdag den 26 dezer, ingeval dezelve bij tijds met de half maandelijksche mail alhier aankomt. Verdere informatien te bekomen bij.

(550) MACLAINE, WATSON & Co.

Het snelzeilend Engelsch schip *Leander* vertrekt binnen kort naar Swan River. Voor passage adressere men zich bij

de Agenten,

(538) Wm. ANDERSON, TOLSON & Co.

BATAVIA, 18 *Julij* 1853.

Het vertrek van het Stoomschip Ambon via Samarang en Soerabaya naar Macassar en de Molukken is bepaald op Zondag den 31 dezer des morgens ten 8 ure.

Voor passage en nadere inligtingen gelieve men zich te wenden tot:

de Agenten.

(549) B. KOPERSMIT & Co.

Vracht en Passage

naar Samarang met het Nederlandsch-Indisch barkschip *Nagalaut*, gezagvoerder *J. Winter*, adres bij

de Agenten,

(560) JOHN PRYCE & Co.

Aan familiën dan wel aan afzonderlijke personen, die naar Nederland wordt eene goede gelegenheid naar Nederland aangeboden met het snelzeilend uitmuntend ingerigt barkschip *Graaf Dirk III*, kapitein *A. S. van Nouhuys*, om in de eerste dagen van September van Batavia te vertrekken.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren te Samarang bij den gezagvoerder en alhier bij

de Agenten,

(562) B. SANIER, SUERMONDT & Co.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 22 Mei. Otto, P. Flens; Macao, K. de Groot, beiden v. Batavia n. Rotterdam.

23 Nova Zembla, J. C. Jansen, v. Batavia n. Rotterd. Ida Willemina. B. P. van Weyland, v. idem n. Dordt.

27 Bato, W. F. Broeksmit, v. Banjoew. n. Dordrecht.

3 Junij. Resident van Son, F. C. Bauditz, v. Batav. n. Rotterdam. Broedertrouw, A. J. R. Hardijk, v. idem n. Dordrecht.

Hellevoetsluis 22 Mei. Reijerwaard, P. Wierikx; Jacoba Cornelia, J. Lodewijks, beiden v. Batavia.

28 Vrouw Johanna, J. van der Ven (voor wijlen C. v. d. Hoeven), v. Batavia.

4 Junij. Ceres, E. W. Mellema, v. Tjilatjap.

Texel 22 Mei. Waterloo, W. W. van Epen, v. Banjoewangie.

25 Nijverheid, J. N. Mooy, v. Batavia. Regina, A. Gersen; Triton, H. Olie, Gelderland, A. v. Oosteroom, allen v. Banjoewangie.

28 Zeeland, F. de Winter, v. Banjoewangie. Jacoba Roggeveen, H. Rolff; Dalriade, J. Scott, v. Batavia.

29 Cornelia, J. J. C. Noodt, v. Banjoewangie. Cornelia, B. P. Rolufs, v. Soerabaya. Doctrina en Amicitia, T. C. H. Wijnands, v. Banjoewangie.

30 Delta J. G. Kunst, v. Banjoewangie.

Zierikzee 22 Mei. Delft, B. J. Muller, v. Panaroekan n. Middelburg.

Vertrokken.

Hellevoetsluis. 22 Mei. Proteus, L. van Wagtendonk, via Batavia n. China.

30 Maria Anna, L. G. Verbeek, n. Batavia.

2 Junij. Noord, H. R. Ruhaak, n. Hartlepool en Batav.

Texel, 22 Mei. Anna Christina, J. C. Joon, n. Batav.

23 Goede Vertrouwen, T. C. H. Koch, n. Batavia. — Cesars, S. Hoogland, n. Samarang.

Veere, 25 Mei. Phoenix, P. J. Kasse, (v. Middelburg) n. Hartlepool en Singapore.

Zeilklaar.

Nieuwe Diep: De Stad Nijmegen, P. W. B. Mellink, n. Batavia.

Vreemde Havens.

Londen 21 Mei. Marquis of Bute, Hutton, v. Batav.

32 Twee Godfrieds. Brandigt, v. Amsterdam, in lad. n. Geelong en Melbourne.

1 Junij. In lad.: Californiä, Jaski, n. Adeleide, Geelong en Melbourne.

Bij *Deal* 20 Mei. Triton, Olie, v. Batav. n. Amsterd.

Bij *Singels* 20 Mei. Anguste, Langenberg, v. Bremen n. Batavia.

31 Stad Amsterdam, Stokvliet, v. Banjoewangie naar Amsterdam.

Bij *Wight* 19 Mei. West, Jones, v. Londen n. Batav.

22 Batavia, Bartholomeus, v. Rotterdam n. Batavia.

1 Junij. Sumatra, Keeman, v. Batavia n. Dordrecht.

Bij *Goudstaart* 20 Mei. Luit Adm. Stellingwerf, Mispelblom Beijer, v. Amsterdam n. Batavia.

Bij *Falmouth* 30 Mei. Margaretha Johanna, Schon, v. Batavia n. Amsterdam.

Liverpool 20 Mei. Caina, Appel, v. Amsterdam, in lading n. Batavia. Marz Goddrad, Koens, n. Batavia. In lading: Java Courier, Reintz, n. Batavia en Soerab. Holland, Meinders, n. Sydney.

23 In lad.: Clio, ter Haar, n. Hongkong. Neerl. Indië, Delelisur, n. Sydney.

24 Cameleon, van Wijhe, n. Batavia.

27 In lad.: Gebroeders, Flik, n. Adelaide. Vriendschap, de Boer, n. Sydney.

31 Zeilkl.: Nederland en Oranje, v. d. Plas, n. Adelaide.

2 Junij. Zeilkl.: Willem Ernst, Doornik, n. Sydney.

Cardiff 30 Mei. Oceaan, Boeksen, n. Manilla.

Hartlepool 31 Mei. Voorwaart, van Delft Czn, n. Hongk.

23 Stad Dordrecht, van Haften; Geertruida Maria, Spiegelberg, beiden n. Singapore.

24 A. R. Falck, van Duivenboden, n. Singapore.

Havre 25 Mei. Artilleur, Lebecque, v. Java.

Bremerhaven 22 Mei. Emma, Stover, v. Batavia en Samarang.

29 George Washington, Probst. v. Batavia.

Stockholm 17 Mei Emilie, Wulf, n. Indië.

26 Prins Carl, Tarras, v. Batavia en Samarang.

Sandham 26 Mei. Nordpolen, Goldknecht, v. Batav.

Bij *Ascencion* 31 Maart. Maria Jacaba (?), v. Batavia n. Rotterdam.

St. Helena 5 April. Oud Alblas, Kraymel, v. Batav. n. Amsterdam. Edouard, de Winter, v. idem n. Rott.

24 Sidonie, Pione, v. Java n. Nantes.

27 Antoinetta Maria, Day, v. Batavia n. Rotterdam.

30 Gerardus Jacobus, Ruisch, v. Batavia n. Middelb.

20 Sara Lydia, van der Tak; Agneta, Crap Hellingman beiden v. Batavia n. Rotterdam.

22 Clara Henriette, de Boer, v. Batavia n. Amsterd. Balder, Sjoburg, v. Samarang n. Falmouth.

23 Philip van Marnix, van Duyn, v. Batavia n. Amsterdam.

26 Whampoa, Kuyk, v. Shanghay n. Cowes. Johanna Maria, Lupcke, v. Batavia n. Rotterdam.

29 Amerika, Ruyter, v. Soerabaya n. Amsterdam.

NB. Bovengenoemde schepen hebben allen hunne respective reizen vervolgd.

Kaap de Goede Hoop 13 Maart. Bantam, Klein, v. Canton, vertrok den 26sten n. Rio-Janeiro.

23 Zr. Ms. stoomschip Phoenix, luit. Iste kl. van Es, v. Banjoewangie, zeild den 5den April n. Holland.

24 Ameer, Vellacot, v. Batavia, zeilde den 28sten n. Antwerpen.

4. April. Generaal Baron van Geen, Rotgans, van Banjoewangie (n. Amsterdam).

Schepen in Lading.

Rotterdam, naar Batavia, Catharina Maria, G. L. Gortmans. naar idem, en Soerabaya, Rotterdam, P. Vis.

Amsterdam, naar Batavia, Telegraph, J. B. Rolufs. naar idem, Prins Frederik der Nederlanden, P. Huidekoper. naar idem Julie Claire, H. de Wijn. naar idem Cornelia, ... naar idem en Samarang, Jacoba en Christina, J. C. Berk. naar idem idem, en Soerabaya, Anna Maria Henriette, H. F. Zeylstra. naar idem idem en idem. Christina Agatha, O. P. Lap. naar Melbourne en Port-Philip, Phoebus, C. F. Bech. narr idem en Sydney, Amerika, D. Schumer.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 5 Junij. Koffij. De vaste stemming, waarin de markt bij het afzenden van ons vorige berigt verkeerde bleef voortdurend, de handel werd echter veel belemmerd door de geretireerdheid der houders.

Tot $29^{1}/_{2}$ à 30 c. voor ordinair à goed ordinair Maatschappij Java bestond voortdurend vraag en hetgeen hiertoe voorkwam vond steeds nemers. Men houdt thans algemeen op 30 à $30^{1}/_{2}$ c. hetgeen de koopers nog niet willen aanleggen, hoewel er niet veel wordt aangeboden.

Ruwe Suiker. De verkoopen sedert de vorige mail waren 350 kr. Java No. 18 per Maria Magdalena zeilende tot *f* $1^{1}/_{2}$; onder 12 Mei 307 kr. do. No. 15 bruinen per Vertrouwen tot *f* $30^{3}/_{4}$. De markt blijft in eene gedrukte stemming.

Rijst bleef zeer ferm en ten gevolge van de berigten van Akyab, dat de prijs aldaar belangrijk was gestegen en vele schepen genoodzaakt zouden zijn weder zonder lading te vertrekken, waren de houders zeer geretireerd.

Peper blijft vast op de vorige prijzen maar met weinig omgang.

Fijne Specerijen geheel zonder handel en de prijzen nominaal.

Van Java Tabak zijn geene bijzonderheden te vermelden, de voorraad in eerste hand bepaalt zich tot 261 pakken.

Van Huiden zijn verkocht 1548 Bali via Londen aangevoerd, prijs geheim, denkelijk 28 c. en 1760 Buffel huiden per Alblasserdam, mede tot geheimen prijs, men denkt 20 c.

Java Indigo bleef na de veilingen in eene vaste stemming doch bijna zonder handel.

Gum dammer. De 63 kisten per Constantia aangebragt zijn thans aan de markt, de kooplust is echter niet groot.

Gum elasticum. De vraag naar dit artikel neemt belangrijk toe en de 100 krandjangs per Dalriada te Amsterdam gearriveerd zijn, grif tot verhoogden prijs afgedaan, (men zegt *f* 42,–) die prijs wordt thans voor de resteerende 27 kr. uit hetzelfde schip voor hier te vergeefs aangeboden.

Gutta percha 394 stukk. en 18 balen per Dalriada aangebragt, zijn nog niet aan de markt; er is veel vraag en er zijn goede prijzen te bedingen.

Bindrotting blijft goed gevraagd, en de voorkomende partijen bij particulieren vinden naar kwaliteit tot ruim gesouleneerde prijzen koopers.

Van Batavia Arak zijn sedert 22 Mei slechts afgedaan 100 leggers per Ida Elisabeth aangevoerd, waarvan de prijs is geheim gehouden, doch welke, zoo men verneemt, met order *f* 130,— moet zijn.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Julij	17	Engelsch	Culde	Chambers	Glasgow		Batavia
»	18	Bremer	Blas	A. J. Suffert	Singapore	1 Julij	Melbourn
»	19	Engelsch	Earle of Lounsdale	W. E. Woodward	»	29 Junij	Liverpool
»	—	»	Harpooner	Mouco	»	— »	Mouritius
»	—	»	Dazzler	E. J. Aller	»	7 Mei	Adelaide
»	—	Nederlandsch	Industrie	J. van Dijk	Hartlepool	14 Januarij	Hongkong
»	—	Engelsch	Cresis	Bell	Liverpool	12 April	Shanghai
»	—	Spaansch	Conchita	D. D. Aratonia de Arano	»	— »	Manilla
»	—	Deutsch	Pruische Adler	C. J. Runge	»	— »	Shanghae
»	—	Engelsch	T. Chodwich	Richardson	Soerabaya	10 Julij	Rotterdam
»	—	Amerikaansch	T. W. Bruine	D. C. Landis	California	27 April	Calcutta
»	21	»	Equity	Nason	Hartlepool	12 Maart	Manila
»	—	Engelsch	Arcluteot	Potter	Canton	27 Junij	London

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Julij	20	Nederl. Indisch	Fiedha Rachman	Sech Belfagie	Samarang	16 Julij	
»	—	Engelsch	Martin Luther	Ross	Sydney	17 Junij	Hunter, Houghton en
»	—	Nederlandsch	Dankbaarheid aan de N. H. M.		Cheribon		Kreglinger. Dummler
»	21	Nederl. Indisch	stooms. Java	Worthington	Singapore	17 Julij	Maclaine, Watson en
»	—	Nederlandsch	Herman de Ruyter	Feynt	Liverpool		W. Anderson, Tolson
»	—	»	Nehelennia	Staal	Sydney		B. Kopersmit en co.
»	—	Engelsch	Fanny Fisher		»		Hunter, Houghton &

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Julij	21	Nederl. Indisch	stooms. Banda	Schmidt	Soerabaya
»	—	Nederlandsch	Nagasaki	Bunnemeyer	»
»	—	»	Vriendschap	Schuchard	Rotterdam
»	—	»	Vier Gebroeders	van der Meulen	Amsterdam
»	—	Nederl. Indisch	Almaashoor	Said Habassy	Balie
»	—	» »	Oey Sinjo	Kwik Samlang	Pekalongan
»	—	Nederlandsch	Ternate	Cars	Soerabaya
»	23	»	Heilige Vincentius van Paulo	Leufang	Nederland
»	—	»	Jacatra	Buys	»
»	—	»	Dankbaarheid aan de N. H. M.		Nederland
»	—	Nederl. Indisch	stooms. Java	Worthington	Sam. en Soerabaya
»	—	» »	Kim Tiang Hoat	Oepak Way	Banjermassing

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Jan van Hoorn	Bouten		B. Kopersmit en co.
»	Nehelennia	Staal		»
»	Herman de Ruyter	Feynt		W. Anderson, Tolson en co.
Nederl. Indisch	Zeelust	Sech Talap	Tagal	Coulster
» »	Fathool Moebarek	Kasjan		
» »	Bacht Mastora	Said Alhabassy	Soerabaya	Buys en co.
» »	Ardjoeno	Tjioe Ho		
» »	Amanatal Barie	Sech Gane		
» »	Fiedha Rachman	Sech Belfagie		
» »	Fathoor Rachman	Said Asegaf		Coulster
» »	Nagalaut	Winter	Samarang	John Pryce en co.
Engelsch	Jane	Henderson	Australie	Maclaine, Watson en co.
»	Palestine	Grag		»
»	Isle of Skye	Cowes	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
»	Glendaragh	And. White	Samarang	»
»	Nemesis	Hamilton	Singapore	»
»	Derwent	Sardine	Port-Philip	Hunter, Houghton en co.
»	Champion	Welig	Australie	»
»	Fanny Fisher			»
»	Martin Luther	Ross		»
»	Leander	Johnston	Swan-rivier	W. Anderson, Tolson en Co.
»	Culdee	Chambers	Singapore	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	Lady Arabella	Grant	Falmouth	Metzendorf, Wilmans en co.
»	Minstrel	Potter	Singapore	Paine, Stricker en co.
Russisch	Sylphide	Idman	Nederland	»
»	Triton	Nylund	»	[illegible]
Belgisch	Atalante	Veuts	Antwerpen	Busing, Schroder en co.
Fransch	Jules Cezar	Gachet		Busing, Schröder en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Java:* de heeren *Serrière en familie. — White.— Trouson. — Jorsyth. — Spens en familie. — Barber. — Logan. — Z. M. troepen.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Banda:* de heeren *W. F. A. Cores de Vries.— J. Millard en familie. — J. W. Ploos van Amstel. — G. I. C. Kolff.— W. L. van Guericke. — J. F. Haase. — C. Staal en familie. — W. Scatchard. — G. A. W. Wermuth. — Z. M. troepen.*

Met het Ned. schip *Vriendschap:* de heeren *Jhr. F. O. G. Berg. — A. Sluyter. A. Farrow.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Singapore per ned. ind. stooms. *Java* kapt. Worthington. agt. MacLaine Watson en co.

1 kt. zijde goederen. *Said acht Joas.*
8 bn. en 2 kn. manufact. *Said Aloewie Satrie.*
5 coll. en 1 baal. manufact. 7 vn. visch kuiten. 1 do. ghie *Order.*
2 kn. chin. garen. *Jong Chow.*
1 kt. indigo. *Oeij Tsiangdjoen.*
33 bn. manufact. *Adam en co.*
25 zakk. salpeter. *bestemd. v. Samarang.*

Van Eiland Telandjang. per ned. ind. kotter *Vlug* kapt. Budman MacLaine Watson en co.

25 pic. klapp. olie. 2000 st. do. noten. 16 pic. taripang. 3 do. zeil garen. 3 do. blinjo vrucht. *de Agenten.*

Van Samarang en Soerabaya per ned. ind. stooms. *Banda* kapt. Schmidt

10 kn. mostard. *Burth Myrtle. en co.*
43 tromm. beschuit 1 pakje matten. 2 krandj. tuigen. 7 kn. do. 4 do. koopmanschapp. 1 kt. sarongs. 8 pakk. leder. 2 kn. koperw. 4 ks. kleeren. 1 kt. zadelwerk. 3 do. kleeren 2 rott. stoelen. 4 pak gezt. tongen. 1 kistj. do. 1 kt. ijzerwerk. 2 pakj. monsters. 3 kn. sarongs. 2 do. kain pandjangs. 1 pak drills 1 do. monsters. *Order.*
4 kn. chitsen. 1 do. sarongs. *Adam en co.*
en Gouvernements goederen.

Van Glasgow. per eng. schip *Guldee* kapt. Chambers agr. MacLaine, Watson en co.

195 kn. 14 bn. manufact. 40 do. 95 kn. garens. 2 do. meubelen. 2 do. knoopen. 49 bn. zeildoek. 44 coll. touww. en garens. 6 kn. parapluien. 134 mn. aardewerk. 16 kn. beschuit. 9 bn. zeildoek. 15 oxh. bier. 10 coll. woll. goederen. *Martin Dyce en co.*
17 coll. manufact. *W. Anderson Tolson en co.*
80 mn. aardewerk. *Burth Myrtle. en co.*
115 kn. 35 bn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
72 bn. 4 kn. manufact. 160 vs. bier. 50 do. jagt. kruid. *Adam en co*
1 kt. lucifers. 1 vat. kramerijen. 38 kn. 91 bn. manufact. *McEwen en co.*
10 bn. 2 kn. manufact. 2 mn. divers. 5 kn. vilt. 10 bund. ijzeren pijpen. 100 vn. bier. 100 ton steenkolen. *lad. voor Singapore.*

Uitvoer.

Naar Indramaijoe per ned. ind. bark *Neim Balhair* gez. S... bin Oemar Fagie.

74 kn. wijn. 3 do. provis. 1 do. kaarsen. 1 do. leder. 5 do... ijen. 1 vat leder riemen. 18 balken, 10 planken. 880 ps. ... *Tiedeman en v. d. Burg.*
en Gouvernements goederen,

Naar Rotterdam per ned. schip *Vriendschap* kapt Schuc...

2 water legg. *aan boord geb. lad. v. Rotterdam.*
120 pic. rotting. 159 do. cassia. 63 legg. arak. *v. Ommeren R...*
1 kt. zilverwerk. *de Vlugt.*
30 $^{87}/_{100}$ pic. gom benzoin. 7 kisten arrowroot 43 do. ind... pic. suiker. *B. Kopersmit en co.*
150 pic. tin. N. H. M.

Lading van Samarang.

6 kn. cochenille. 1 kistj. schildpad. 1 do. nagelen. 1 kt. ke... reedschap. 1 do. confituren. 4000$^{62}/_{100}$ pic. suiker. *v. Mqan...*
1 kt. indigo. 12 bn. katoen. 1 led. ton. 8 pic. buff. hoorn. ...
1 kistj. confituren. 1 kt. jap. goederen. 2000 st. koehuiden. ... rotting. 12538$^{3}/_{4}$ ℔. indigo. 885$^{20}/_{100}$ pic. koffij. 6590 do... 118$^{09}/_{100}$ do. tabak. *Dorrepaal*
90 pic. tabak. *J. Knagge en co.*

Naar Rotterdam via Soerabaya per ned. schip *Naga Sakh...* Bunnemeijer.

36 pic. rotting. 195 do. gom dammer. 450 do. suiker. 50/... arak. *v. Ommeren Rueb en co.*
2000 pic. tin. N. H. M.
1350 do. rijst. *Bahre en Kinder.*
583 do. gom elastiek. 50/$_1$ legg. arak. *de Weerdt Rutjl ...*
599 pic. suiker. *John Pryce en co.*

Naar Nederland per ned. Heil. Vincentius van Paulo. kapt. ...

336 kn. jap. meubelen. 90 do. soija. 24 do. jap. schutsels...
65/$_2$ en 50/$_2$ legg. arak. 1962 pic. suiker. 81 do. rotting. ... ga. bast. 6274 ℔. cochenille. 52 cassia vero. 629 pic... *Weerdt Rutjl en co.*
727 pic. rijst. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1510 do. suiker. *O. J. M. v. A. en L.*
300 do. tin. *N. H. M.*
59 kn. jap. soija. *van der Does.*
3 kn. boeken. en tijdschriften. *Lange en co.*
8 kn. boeken. *v. Haren Noman.*
10 pak padie 1 kt. divers. houtsoorten. *Reijnst en Vinj...*
4$^{18}/_{125}$ pic. foelie. 26 do. notenmuscaat. *v. d. Does.*
3 kn. kajoe poetie olie. 22 pic. kaneel. 14$^{49}/_{100}$ do. ... 2$^{1}/_{2}$ do. foelie. *Bahre en Kinder.*

Théâtre Français de Bat...

Lundi, 25 *Juillet* 1853.

NORMA.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W...